

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

SDĚLENÍ

ve věci žádosti o poskytnutí informace

Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), obdržela dne [REDACTED] prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („zákon o svobodném přístupu k informacím“), jak ji prostřednictvím provozovatele poštovních služeb podal [REDACTED] („žadatel“); zaevidovanou pod čj. [REDACTED] ve znění požadavku (cit.):

- 1. Kdo určuje, jaké jsou pro každou vězeňskou prodejnu srovnatelné obchody pro ověření dodržování obvyklých cen?*
- 2. Jsou některé typy obchodů doporučené nebo vyloučené jako srovnatelné obchody, když ve smlouvách o provozování prodejen se objevují výslovně určené večerky i obchodní řetězce?*
- 3. Jak se pro účely kontroly dodržování cen zboží v prodejnách posuzuje termín „ceny obvyklé“?*
- 4. Co je „průměrnou cenou“, na kterou odkazují některé smlouvy o provozování prodejen nebo kontroly v prodejnách, a jak se liší od ceny obvyklé?*
- 5. Existuje manuál vydaný Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR ke stanovování cen ve vězeňských prodejnách?*
- 6. Existuje manuál vydaný Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR k provádění kontrol ve vězeňských prodejnách?*
- 7. Kdo je oprávněn provádět kontroly dodržování cen? Řídí se Vězeňská služba ČR stanoviskem Nejvyššího státního zástupce 1 SL 725/2019 (č. 4/2019 Sbírky výkladových stanovisek NSZ)?*
- 8. Kdo, na základě jakých kritérií a případně se zohledněním jakých limitů rozhoduje o tom, jestli cena ve vězeňské prodejně je příliš vysoká?*

I.

Povinný subjekt v rámci řízení žádost ponejprve posoudil z hlediska práva na informace. V této souvislosti má za relevantní uvést:

Právo na svobodný přístup k informacím je ústavně zakotveno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod („Listina“). Bližší úpravu „práva na informace“ v českém právním řádu provádí zákon o svobodném přístupu k informacím, když upravuje základní podmínky, za nichž mají být informace poskytovány, tak podmínky přístupu k nim. Tímto způsobem se zajišťuje právo veřejnosti na informace, které mají k dispozici subjekty, jmenované v § 2 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Právo vyhledávat a šířit informace je možné omezit zákonem, půjde-li o opatření nezbytná k ochraně práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, pro veřejnou bezpečnost, veřejné zdraví nebo za účelem ochrany mravnosti. Podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu; právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky. Užívání těchto práv s sebou nese povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením.

Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod v čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Výkon svobod, nicméně může podléhat určitým omezením, které stanoví zákon a jsou nezbytné v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví, morálky, ochrany pověsti, práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo k zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Právo na informace není neomezené a absolutní, ale nutně naráží na určitá omezení a limity. Jak uvedl Ústavní soud (usnesení ze dne 18. prosince 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02): „*právo na informace je v Listině systematicky zařazeno mezi práva politická, tedy jako prostředek účasti na politickém životě státu...Právo na informace však nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti.*“.

Vyjádřené shora povinný subjekt uzavírá tím, že jisté limity, omezení svobodného přístupu k informacím stanoví již i samotný zákon o svobodném přístupu k informacím. Např. určitá omezení stanoví úprava v ustanovení § 2 odst. 4, které zní: „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*“.

Další omezení práva na informace jsou zakotvena v ustanovení § 9; stanoví se zde kogentně: „*Pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne*“ nebo v ustanovení § 11 odst. 1, které fakultativně stanoví: „*Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím, c) jde o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií, která je v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob chráněna uvedenými původci označením „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“ a v České republice je označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Organizaci Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unii, pokud původce nedal k poskytnutí souhlas, d) poskytnutí významně nebo přímo ohrožuje účinnost bezpečnostního opatření stanoveného na základě zvláštního předpisu pro účel ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku...*“.

II.

Povinný subjekt posoudil žádost z hlediska skutkového a právního stavu a přijal závěr, že z hlediska rozsahu a náročnosti řízení je nezbytné lhůtu k soustředění a zpracování údajů požadovaných v žádosti prodloužit, taktéž je dána i nutnost konzultace s jinými organizačními složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti. Lhůta k vyřízení žádosti se prodloužila o 10 kalendářních dní, v souladu s oprávněním podle § 14 odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím; žadatele informoval sdělením

III.

Povinný subjekt sděluje, že informace se žadateli poskytuje, a to následovně:

Ad 1)

Určení podmínek provozu a zřízení vězeňské prodejny je v plné kompetenci ředitelů vazebních věznic a věznic. Ředitelé vazebních věznic a věznic jsou také odpovědní při stanovení rozsahu prodeje komodit a kontroly prodejních cen. Ceny za potraviny jsou stanoveny § 31 odst. 2 vyhlášky 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů. Ceny v prodejnách musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklé. To znamená, že se výrazně nemohou lišit od cen potravin v místě sídla vazební věznice a věznice.

Ad 2)

Povinným subjektem respektovaný Sborník stanovisek veřejného ochránce práv z roku 2010 (ISBN 978-80-7357-606-6) uvádí následující cit.: *„Vzhledem k omezenému sortimentu zboží, a taktéž omezenému počtu zákazníků ve věznicích (a tím pádem i omezenému obratu), nelze však vězeňské kantýny relevantním způsobem srovnávat s prodejny např. v supermarketech. Srovnávání cen s okolím je v mnoha případech relativizováno také umístěním věznice (nelze srovnávat odlehlou věznici se supermarketem v nejbližším městě). Nicméně ani tyto objektivní podmínky nemohou do budoucna sloužit jako záminka pro uplatňování nepřiměřených cen ve vězeňských prodejnách. Přitom za srovnatelné obchody považuje ochránce např. večerky, vysokoškolské, nemocniční a firemní bufety či kantýny v obvodu věznice“.* Z výše uvedeného je zřejmé, které typy obchodů jsou doporučené.

Ad 3)

Cena obvyklá je posuzována na základě ustanovení § 2 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, kde je pojem „cena obvyklá“ definován takto: *„Obvyklou cenou pro účely tohoto zákona se rozumí cena shodného nebo z hlediska užití porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží volně sjednávána mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově nebo personálně nezávislí na daném trhu, který není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže. Nelze-li zjistit cenu obvyklou na trhu, určí se cena pro posouzení, zda nedochází ke zneužití výhodnějšího hospodářského postavení, kalkulačním propočtem ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku.“.*

Ad 4)

Cena průměrná je taková cena, která je stanovena průměrem buď aritmetickým, nebo váženým, apod., není totožná s cenou obvyklou.

Ad 5)

Manuál vydaný Generálním ředitelstvím Vězeňské služby České republiky ke stanovování cen ve vězeňských prodejnách neexistuje.

Ad 6)

Manuál vydaný Generálním ředitelstvím Vězeňské služby České republiky k provádění kontrol ve vězeňských prodejnách neexistuje.

Ad 7)

Provádění kontrol dodržování cen se řídí § 14 odst. 1 a násl. zákona č. 526/1990 Sb. o cenách, cit.: „*Cenovou kontrolu podle tohoto zákona provádějí cenové kontrolní orgány podle své působnosti stanovené ve zvláštním právním předpisu*“^{8c)} [8c) Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, který blíže upravuje působnost ministerstev, jiných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti cen].

Stanoviska Nejvyššího státního zástupce jsou vydávána v souladu s ustanovením § 12 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanoveno cit.: „*Nejvyšší státní zástupce může vydávat pro státní zastupitelství stanoviska ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství.*“; z uvedeného vyplývá, že stanoviska nejvyššího státního zástupce jsou vydávána výlučně pro státní zastupitelství.

Ad 8)

Odpověď je již obsažena v bodech Ad 1), Ad 3) a Ad 7).

